

РЕЦЕНЗИЈА
НА УЧЕБНИК СО НАСЛОВ „ОСНОВИ НА СМЕТКОВОДСТВО“ ОД ПРОФ.
Д-Р БЛАГИЦА КОЛЕВА И ПРОФ. Д-Р ОЛИВЕРА ЃОРГИЕВА-ТРАЈКОВСКА,
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ,
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип и Одлуката бр.1202-129/5 од 10.11.2020 г., донесена на 195. редовна седница на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет, одржана на 9.11.2020 год., избрана е Рецензентска комисија во состав:

- **д-р Биљана Ангелова**, редовен професор на Економски институт, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје,
- **д-р Јанка Димитрова** – вонреден професор на Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Рецензентската комисија е формирана заради изготвување на извештај - рецензија за приложениот ракопис (учебник) со наслов „Основи на сметководство“ од авторките проф. д-р Благоица Колева и проф. д-р Оливера Ѓоргиева-Трајковска, наменет за студентите на прв циклус студии на Економски факултет, како и останати единици на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Економски факултет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Учебникот „Основи на сметководство“ од авторките проф. д-р Благоица Колева и проф. д-р Оливера Ѓоргиева-Трајковска претставува заокружена целина на материјалот поврзан со сметководствената евиденција на сите економски трансакции во профитно ориентираните деловни ентитети (трговски друштва). Учебникот е наменет за изучување на предметот Основи на сметководство од страна на студентите на сите насоки на прв циклус студии (Сметководство и ревизија, Бизнис економија, Финансии, Менаџмент и претприемништво и Маркетинг менаџмент).

Податоци за обемот на ракописот: Учебникот содржи 310 страници, кои содржат теоретска разработка на основите на сметководствената евиденција на средствата, обврските, капиталот, приходите и расходите на деловните ентитети, како и примери на практични книжења кои им овозможуваат на студентите многу полесно разбирање и совладување на оваа значајна и динамична проблематика. На крајот од учебникот се сместени релевантните библиографски единици кои ја третираат проблематиката на основите на сметководството, а во рамки на целиот материјал и задачи за вежби, кои им овозможуваат на студентите подготовка за колоквиуми и испит. Трудот е пишуван во А4 формат, со единичен проред, со употреба на фонт Arial, големина на буквите 11. Сметаме дека обемот на трудот и неговата содржина ги задоволуваат критериумите согласно со предвидениот број на часови и одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Трудот е креиран врз основа на потребата од создавање на учебно помагало кое од теоретски и од практичен аспект ќе им овозможи на студентите стекнување на знаење за основите на сметководството, преку основните сметководствени поими, принципи, цели до сметководствен третман на сите видови на средства, обврски, капитал, приходите и расходите и изготвување на основните финансиски извештаи за целите на екстерното финансиско известување на деловниот ентитет.

Сметководството е процес кој опфаќа евидентирање на деловните настани и трансакции во дневник и главна книга, како и изготвување на основните финансиски извештаи кои деловните ентитети ги користат за да ја презентираат нивната финансиска состојба и успешност, а кои се наменети за сите интерни и екстерни корисници, вклучувајќи ги: менаџерите и вработените, инвеститорите, доверителите, добавувачите, потрошувачите.

Сметаме дека овој учебник се одликува со голема теоретска и практична вредност, како за студентите, така и за сите останати субјекти кои имаат интерес во оваа проблематика, т.е. кои се инволвирани во процесот на сметководствено евидентирање.

Краток опис на содржината на ракописот: Содржински, трудот е конципиран во 7 поглавја, за кои следи кратка презентација на нивните цели и структура.

Првото поглавје е посветено на основите на сметководството и сметководствената евиденција. Овде се дефинира поимот сметководство и неговите составни делови; сметководствените информации, нивните квалитативни карактеристики и корисници, како и целите и задачите на сметководството. Во продолжение на ова поглавје се разработени функциите на сметководството и сметководствените принципи (општи и специфични).

Второто поглавје од учебникот ги обработува структурата и содржината на основните финансиски извештаи: билансот на состојба, билансот на успех, извештајот за парични текови, извештајот за промена на капиталот и белешките кон финансиските извештаи, кои задолжително ги изготвува и презентира секој деловен ентитет, за сите корисници (стејкхолдери), кои врз основа на информациите од нив донесуваат рационални економски одлуки.

Третото поглавје се однесува на примената на системот на двојно сметководство, преку разработка на деловните книги и сметководствени документи, како и сметководствените сметки (конта), нивните видови, правила на евиденција и салдирање.

Следните глави од трудот се посветени на сметководствена евиденција на одделните средства, извори на средства, расходи и приходи на претпријатијата, како составни елементи на финансиските извештаи.

Така, четвртото поглавје е посветено на евиденција на капиталот и обврските, како извори на средства на деловниот ентитет. Посебно се обработени (теоретски и од практичен аспект): капиталот и резервите, како и обврските врз основа на кредити, кон добавувачи и врз основа на должнички хартии од вредност.

Петтото поглавје ги обработува постојаните средства, преку евиденција на нематеријалните и материјални средства (нивно стекнување, отуѓување и амортизација).

Шестото поглавје е посветено на сметководствена евиденција на тековните средства: пари и парични еквиваленти (чекови и меници), дадени и примени аванси, акредитиви и резерви (на сировини и материјали, готови производи и трговски стоки).

Седмото поглавје е резервирано за евиденција на приходите и расходите, како елементи на билансот на успех на деловните ентитети, вклучително и методите за утврдување на финансискиот резултат.

Во сите поглавја од учебникот се содржани и вежби (со решенија и без решенија), кои се наменети за студентите и кои истите може да ги искористат при нивната подготовка за испит.

Преку презентираниот начин на обработка на сметководствената евиденција на сите елементи на финансиските извештаи на деловните ентитети, што е и основна задача на сметководството, сметаме дека е постигната главната цел на авторите – да им помогнат на студентите да ги разберат целите и задачите на сметководство, начинот на сметководствена евиденција на сите средства, извори на средства, приходи и расходи, и она што е посебно важно, преку практичните примери за книжење содржани во материјалот да можат практично да ја осознаат постапката на сметководствена евиденција на економските трансакции, со цел составување на квалитетни финансиски извештаи од страна на деловните ентитети.

Согласно со горенаведените констатации, а врз основа на детално анализирање на содржината на ракописот, го даваме следново

МИСЛЕЊЕ

Учебникот „Основи на сметководство” од авторките проф. д-р Благица Колева и проф. д-р Оливера Ѓоргиева-Трајковска претставува сеопфатна целина на материјата поврзана со основите на сметководството и известувањето на деловните ентитети. Авторките презентираат успешна комбинација на теоретскиот и практичниот аспект на проблематиката, со цел предметната материја да се доближи до студентите и да им се помогне да научат како оваа комплексна сметководствена проблематика да ја применат во практичната работа. Се надеваме дека студентите ќе стекнат соодветни знаења кои понатаму ќе можат да ги применат како во изучувањето на останатите предметни дисциплини, така и во нивната понатамошна професионална работа во делот на сметководството. На останатите заинтересирани субјекти, кои работат на подготовка и презентирање на финансиските извештаи на деловните ентитети, овој материјал ќе им помогне за нивно полесно, поквалитетно составување и презентирање.

Правилното, објективно и ажурно евидентирање на деловните настани и изработката на објективни финансиски извештаи има огромно значење за презентација на веродостојна и објективна слика за финансиската состојба и успешност на деловните ентитети, како и за потребите на сите заинтересирани стејхолдери од квалитетни, веродостојни и разбирливи финансиски информации. Оттука, сметаме дека учебникот ќе даде значителен придонес во збогатување на материјата која ја обработува и ќе им помогне како на студентите, така и на пошироката стручна јавност во полесно совладување на сметководствената проблематика. Од оваа причина, препорачуваме истиот да биде објавен.

Врз основа на изнесеното, имаме особена чест на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип да му предложиме учебникот со наслов „Основи на сметководство” од авторките проф. д-р Благица Колева и проф. д-р Оливера Ѓоргиева-Трајковска да го одобри за издавање.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Билјана Ангелова, редовен професор, с.р.

Д-р Јанка Димитрова, вонреден професор, с.р.